

4036360 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : อนามัยครอบครัว; ว.ท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : การรับรู้/การปฏิบัติตามบทบาทบิดา/วัยก่อนเรียน

จารุณี อรัญญา : ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการและการรับรู้บทบาทการเป็นบิดากับการปฏิบัติตามบทบาทของบิดาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรวัยก่อนเรียน (THE RELATIONSHIP BETWEEN SELECTED FACTOR'S THE PERFORMED ROLE IN CHILD CARE AND CHILD REARING OF THE PRESCHOOL'S FATHER) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : พิทยา จารุพูนผล อ.ว. (เวชศาสตร์ป้องกัน), M.P.H.M., พูนสุข ชั่วทอง วท.บ., วท.ม. (การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร), อนุรักษ์กลชาญสาธิตพร วท.บ. (พยาบาลและผดุงครรภ์, วท.ม. (ชีวสถิติ) 227 หน้า. ISBN 974-662-557-8

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้บทบาทของบิดากับการปฏิบัติตามบทบาทของบิดาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรวัยก่อนเรียนและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านบิดา ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านบุตร กับการปฏิบัติตามบทบาทของบิดาในการเลี้ยงดูบุตรวัยก่อนเรียน กลุ่มตัวอย่างคือบิดาของเด็กวัยก่อนเรียนอายุ 3-5 ปี ที่เข้ารับบริการสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 12 แห่ง จำนวน 200 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ระหว่างวันที่ 17 กุมภาพันธ์ ถึง 16 มีนาคม 2542 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติไคสแควร์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้บทบาทและการปฏิบัติตามบทบาทของบิดาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 64.0 และร้อยละ 64.5 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า การศึกษาของบิดา รายได้ของครอบครัวสัมพันธภาพระหว่างบิดา และมารดา การรับรู้บทบาทของบิดา มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทของบิดาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-Value} < 0.0001$, $r = .1702$, $P\text{-Value} = 0.008$, $r = 0.3383$, $P\text{-Value} < 0.001$, $r = .4792$, $P\text{-Value} < 0.001$ ตามลำดับ) การรับรู้บทบาทของบิดา สัมพันธภาพระหว่างบิดาและมารดา การศึกษาของบิดา สามารถร่วมทำนายการปฏิบัติตามบทบาทของบิดาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรได้ร้อยละ 38.84 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-Value} < 0.001$)

ดังนั้น การส่งเสริมบทบาทของบิดาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรจำเป็นต้องส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างบิดาและมารดา สนับสนุนให้บิดามีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ตลอดจนการเตรียมวัยรุ่นชายหรือผู้ที่เป็นบิดาให้มีการรับรู้บทบาทของบิดาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร โดยเน้นให้เห็นความสำคัญของบทบาทบิดา โดยการให้ความรู้และฝึกทักษะต่าง ๆ ในการอบรมเลี้ยงดูบุตรเพื่อจะได้มีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือครอบครัว